

ת"פ 35988/07/19 - מדינת ישראל, המאשימה נגד יגאל עשור, הנאשם

בית דין אזורי לעבודה בבאר שבע
ת"פ 35988-07-19 מדינת ישראל נ' עשור

בפני בעניין: כבוד סגן הנשיא השופט צבי פרנקל
מדינת ישראל - המאשימה
על ידי עוה"ד יצחק ששון ומאשה שניאור

נגד

יגאל עשור - הנאשם

גזר דין

1. ביום 18.9.19 הרשעתי את הנאשם על פי הודאתו בכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום. על פי כתב האישום, הנאשם היה בעלים וניהל עסק המכונה "שיש ירין" באזור התעשייה הצפוני באשקלון.
2. הנאשם הפר צווי שיפור מס' 49884, 49894, 49896, 49897 בכך שלא ביצע בדיקות סביבתיות לרעש מזיק, לא ביצע בדיקות לאבק מזיק, לא ביצע בדיקות רפואיות תעסוקתיות לרעש מזיק ולא ביצע בדיקות רפואיות תעסוקתיות לאבק מזיק כנדרש בתקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות הציבור והעובדים ברעש) תשמ"ד - 1984. במחדליו עבר הנאשם ארבע עבירות של הפרת צווי בטיחות סעיפים 8 א ו - 8 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד - 1954.
3. הנאשם הפר צווי בטיחות מס' 51188, 51186, 51193 בכך שלא ביצע את הבדיקות הסביבתיות לרעש מזיק, לאבק מזיק ובדיקות רפואיות תעסוקתיות לרעש מזיק ולא העביר את דוח תוצאות הבדיקות הסביבתיות למפקח העבודה ולא קיבל ביטול של צווי הבטיחות. במחדליו עבר הנאשם שלוש עבירות של הפרת צווי בטיחות סעיפים 6 ו - 8(ב) לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד - 1954.
4. הנאשם עבר עבירה לפי תקנות הבטיחות בעבודה ולפקודת הבטיחות בעבודה בכך שלא ערך בדיקה סביבתית תעסוקתית של מפלסי רעש. בניגוד לתקנה 3(1) לתקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים ברעש) תשמ"ד - 1984 וכן סעיפים 219, 221 ו - 225 לפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש) תש"ל - 1970.

5. הנאשם עבר עבירה של היעדר בדיקה רפואית טרם עבודה ברעש מזיק בניגוד לתקנה 6א לתקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים ברעש) תשמ"ד - 1984 וכן סעיפים 219, 221 ו- 225 לפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש) תש"ל - 1970.

6. הנאשם עבר עבירה של היעדר בדיקה סביבתית תעסוקתית תקופתית באבק מזיק בניגוד לתקנה 14א לתקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים ברעש) תשמ"ד - 1984 וכן סעיפים 219, 221 ו- 225 לפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש) תש"ל - 1970.

7. המאשימה טענה שיש לגזור על הנאשם 50% מהקנס המקסימלי לכל עבירה וכן לחייב את הנאשם לחתום על התחייבות להימנע מעבירה למשך שלוש שנים. בסה"כ ביקשה המאשימה לגזור על המאשימה קנס כספי בסך של ₪165,400.

8. הנאשם ביקש להתחשב במצבו הכלכלי ולפרוס את הקנס לתשלומים. לטענתו נקלע למצוקה כלכלית, הוא כבר לא עוסק בתחום השיש וצירף אסמכתאות לגבי חובות בלשכת ההוצאה לפועל.

9. במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין יש לגזור את העונש ביחס הולם בין חומרת המעשה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

הנאשם הורשע בעבירות של דיני בטיחות בעבודה וחוק הפיקוח על העבודה. שבידיעתם השיפוטית של בתי הדין לעבודה כי מדובר בדינים שנועדו להבטיח סביבת עבודה בטוחה, למנוע תאונות עבודה ולשמור על חיי ושלמות גופו של מי שנמצא במקום העבודה ומבצע את עבודתו, על ידיעתו השיפוטית של בית הדין לעבודה בעקבות קביעות עובדתיות שפסיקה עקיבה ורצופה במשך פרק זמן משמעותי ראו צבי פרנקל ודוד א' פרנקל **"ידיעה שיפוטית" ו"מן המפורסמות" בבתי המשפט הכלליים ובערכאות בעלות סמכויות ייחודיות: הדוגמה של בתי הדין לעבודה"**, קרית המשפט, 11 (2018).

רק לאחרונה התייחס בית המשפט העליון בבג"ץ 5215/17 **קו לעובד נ' משרד העבודה והרווחה** פסק הדין מיום 7.4.19 לחשיבות של חוק ארגון הפיקוח על העבודה.

בסעיף 2 לפסק הדין כתבה כב' השופטת דפנה ברק-ארז:

"חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954 (להלן: חוק הפיקוח או החוק) נועד להגן על שלומם ובטיחותם של עובדים ועוברי אורח במקומות עבודה. שרת העבודה (כתוארה אז) גולדה מאיר היטיבה לתאר את תכליתו בעת הדיון שהתקיים במליאת הכנסת ביום 24.5.1954 לקראת הצבעה על הצעת החוק ב"קריאה ראשונה":

"הפועל העברי ידע מאז ומתמיד לעמוד על תנאי עבודה, על תנאים סוציאליים כגון חופשה שנתית, תגמולים וכו', אך לא תמיד ידע לעמוד על זכותו העיקרית, היינו על זכותו לחיות, לפרנס את עצמו ואת משפחתו ולא להיות לנכה ולא להביא את אשתו לידי אלמנות ואת ילדיו לידי יתמות, מסיבות שאפשר למנוע בעדן [...] אין להשלול עצמנו באמונה, שאם ינקטו אמצעי זהירות מאכסימליים והמנגנון שהחוק בא להקימו יהיה היעיל ביותר - נמנע את כל התאונות. מה שאפשר לעשות הוא למנוע את התאונות שיד אדם בהן" (ד"כ התשי"ד 1739-1741).

הדברים יפים ממש כביום אמירתם - ואין צריך לומר שכך הוא לגבי כלל העובדים הבונים את הארץ, מכאן ומשם."

בע"א 7130/01 סולל בונה ותשתיות בע"מ נגד תנעמי, פ"ד נח(1) כתב השופט טירקל שדיני הבטיחות בעבודה וחוק הפיקוח על העבודה הם דינים שנועדו להבטיח סביבת עבודה בטוחה, למנוע תאונות עבודה ולשמור על חייו ושלמות גופו של מי שנמצא בעבודה ומבצע את עבודתו.

החקיקה רחבה בתחום הבטיחות בעבודה מטילה על המעסיק או על האחראי במקום את האחריות לדאוג לכך כי מקום העבודה יהיה בטוח וכן שכלי העבודה והאביזרים במקום העבודה יהיו תקינים. ראו את גזר דינה של השופטת דגן - טוכמכר בת"פ 57761-02-14 מדינת ישראל - אפרידר יוזמה והשקעות בע"מ, מיום 17.11.16.

ברע"פ 2327/19 גוז מרסלו אדוארדו נ' מדינת ישראל מיום 19.5.19 כתב השופט יוסף אלרון:

"למרבה הצער למרות החשיפה הציבורית לתאונות הרבות בענף הבניה ולתוצאות הטרגיות של תאונות אלה עדין יש המזלזלים בהנחיות הבטיחות - דבר הגובה מחיר רב בחיי אדם. תאונות אלה הגובות חיי אדם אינן כורח המציאות או גזרה משמיים והן ממחישות את הצורך להקפיד הקפדה יתירה על קוצו של יו"ד בכללי הבטיחות הבניה אשר נועדו לשמור על שלומם וביטחונם של העובדים בענף. ענישה הולמת ומרתיעה בשל הפרת כללי הבטיחות נחוצה לשם הגברת ההרתעה ויש בה כדי לבטא את החומרה הרבה שיש לראות באי ציות לכללי הבטיחות בענף הבניה".

10. בגין ארבע העבירות הראשונות שעניינן הפרת צווי השיפור עבירות לפי חוק ארגון הפיקוח על העבודה תשי"ד - 1954. העונש המקסימלי לעבירה אחת הקבוע בחוק הוא מאסר חצי שנה או קנס בסך של 50,000 ₪. רמת הענישה הראויה בגין עבירה זו היא בין 30% - 80% מגובה הקנס המקסימלי.

בגין שלוש העבירות שעניינן הפרת צווי בטיחות, העונש המקסימלי הוא 29,200 ₪ לכל עבירה רמת הענישה היא בין 50% ל - 80% מהקנס העונשי המקסימלי.

בגין עבירה של היעדר בדיקה סביבתית תעסוקתית של מפלסי רעש, העונש המקסימלי הוא 14,400 ₪. רמת הענישה היא בין 50% ל - 80% מגובה הקנס העונשי.

בגין העבירה של היעדר בדיקה רפואית ראשונית בטרם עבודה ברעש מזיק, העונש המקסימלי הוא 14,400 ₪.

רמת הענישה היא בין 50% ל - 80% מגובה הקנס העונשי.

בגין העבירה של היעדר בדיקה רפואית ראשונית העונש המקסימלי הוא 14,400 ₪. רמת הענישה היא בין 50% ל - 80% מגובה הקנס העונשי.

לעניין רמת הענישה ראו את הניתוח שערך השופט אסף הראל בת"פ 19432-07-15 **מדינת ישראל - עדן לבונה - בנין השקעות ויזום 2000 בע"מ** מיום 12.1.17.

11. סעיף 40ד(א) לחוק העונשין קובע כי בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם כאשר יש סיכוי ממש שישתקם.

בפסיקה נקבע לא מכבר, כי "על-מנת לחרוג ממתחם הענישה ההולם משיקולי שיקום, יש לבחון באיזה שלב של ההליך השיקומי מצוי הנאשם, ובתוך כך לסטות ממתחם הענישה ההולם במקרים נדירים בלבד, שבהם ישנו סיכוי ממשי ומובהק לכך שהנאשם ישתקם" (ע"פ 8337/18 **ירושלמי נ' מדינת ישראל** (2019), בפסקה 13). כלומר, נדרש להצביע על פוטנציאל שיקומי גבוה (ראו: ע"פ 526/14 **פלוני נ' מדינת ישראל** (2014), בפסקה 14; רע"פ 1370/17 **בן נעים נ' מדינת ישראל** (2017), בפסקה 8; רע"פ 7683/13 **פרלמן נ' מדינת ישראל** (2014), בפסקה 10). נדרשות "עובדות וראיות ממשיות התומכות בסיכוי השיקום של הנאשם..." (עניין **ירושלמי** לעיל, שם; ע"פ 4678/18 **אנופרייב נ' מדינת ישראל** (2019), בפסקה 12).

העיקרון המנחה בענישה הוא עיקרון **ההלימה**. בנסיבות שבהן אין סיכוי שהנאשם יחזור לעבוד שוב את אותה עבירה יש לראות בכך כ"שיקום" כמשמעותו בסעיף 40ד(א) הנאשם העיד שהפסיק לעבוד בענף השיש וכיום הוא שכיר בחנות, הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, נטל אחריות חסך זמן שיפוטי, מצבו הכלכלי קשה יש לו חובות רבים כעולה מהמסמכים שהוא הציג בפניו והוא ללא עבר פלילי.

12. בנסיבות אלה אני סבור שיש לחרוג ממתחם הענישה הראוי ולקבוע שבגין ארבע יחידות העבירה של הפרת צווי שיפור, גובה הקנס בנסיבות הייחודיות של הנאשם יהיה 35% מהקנס המקסימלי, דהיינו 17,500 ₪ לכל עבירה ובסה"כ 70,000 ₪.

בגין האישום השני של שלוש יחידות עבירה של הפרת צווי בטיחות בנסיבות הייחודיות של הנאשם, גובה הקנס יהיה 35% מהקנס המקסימלי, דהיינו בסה"כ סך של 30,660 ₪.

בגין האישום השלישי, הרביעי והחמישי לפי תקנות הבטיחות בעבודה, גובה הקנס יעמוד על 40% מהקנס המקסימלי, דהיינו 5,600 ₪ לכל עבירה ובסה"כ סך של 16,800 ₪.

בסה"כ אני גוזר על הנאשם קנס בשיעור של 116,900 ₪. הקנס ישולם ב - 90 תשלומים. התשלום הראשון בסך של 1,200 ₪ ישולם עד ליום 10.1.2020 ו-89 תשלומים נוספים בסך של 1,300 ₪ כל אחד ישולמו החל ביום 10.2.2020 ובכל 10 בחודש שלאחר מכן. אם אחד התשלומים לא ישולם במועד, תעמוד יתרת הקנס שלא שולם לפירעון מידי. כמו כן ובנוסף, יחתום הנאשם על התחייבות

להימנע מעבירות בהן הורשע בתיק זה למשך שלוש שנים מהיום שאם לא כן ישלם קנס בסך של 50,000 ₪. הנאשם יחתום על ההתחייבות עד ליום 10.1.2020, אם הנאשם לא יחתום על ההתחייבות הוא ישלם קנס נוסף בשיעור של 10,000 ₪.

הנאשם מופנה למזכירות לקבלת שוברי תשלום ולחתימה על כתב ההתחייבות.

13. זכות ערעור כדין.

14. לבקשת הצדדים, גזר הדין יישלח באמצעות הדואר.

ניתן היום, ב' חשוון תש"פ, 31 אוקטובר 2019, בהעדר הצדדים.